

Verksamhetsplan för maj 2019 till april 2020

Länsförbundets uppgift är att verka regionalt för att uppnå Naturskyddsföreningens ändamål samt stödja, utveckla och samordna kretsverksamheten. Under verksamhetsåret 2019-2020 har styrelsen för avsikt att verkställa detta genom de aktiviteter som beskrivs i denna plan.

Övergripande mål: Att skydda miljön och de ekologiska systemen så att den biologiska mångfalden fortlever. Detta inkluderar människans hälsa. Sveriges miljömål ska uppnås.

ÖVERGRIPANDE AKTIVITETER

Länsförbundets styrelse ska sprida kunskap och påverka samt fungera som kontaktnät inåt och utåt.

Styrelsen sammanträder varje månad med undantag av juli. Möten genomförs med kretsordförandena en gång per halvår, och dessemellan vid behov.

Länsförbundets styrelse fortsätter att ha direktkontakt med Riksförbundet och Rikskansliet samt samverkar med andra länsförbund, framför allt inom region Sydost.

Representant för länsförbundets styrelse deltar i styrgruppen för det regionala kansliet, SNF Sydost.

För att öka kunskapen om relevanta frågor kan gemensamma utbildningar och tematräffar ordnas vid behov. Representanter deltar i exempelvis olika råd och informationsträffar.

Genom bland annat debattartiklar, evenemang öppna för allmänheten och en attraktiv och aktiv hemsida arbetar vi för att nå allmänheten och öka kunskapen om viktiga samhällsfrågor.

Samverkan med andra organisationer bör ske när detta kan öka effekten.

Remisser besvaras i den mån det är relevant på länsnivå. Samordning och visst stöd kan ges till kretsar.

Priset "Östergötlands natur- och miljövårdare" delas ut årligen inom länet för förtjänstfulla insatser. Utmärkelsen ska publiceras för att ge föredöme och ökad kunskap om den specifika frågan och föreningen.

Hemsidan utvecklas kontinuerligt för att delge information om föreningen. I viss mån fungerar den även som en kommunikationskanal för aktuella ärenden till kretsar, allmänhet och andra berörda. Vid behov skickas också e-post till kretsarna.

Kanaler på sociala medier uppdateras kontinuerligt för att sprida aktuell information till allmänheten, och synliggöra föreningens verksamhet.

VERKSAMHETSOMRÅDEN

Skog, jordbruk och naturvård

Vision

- Minst 20 % av de ursprungliga arealerna av varje naturtyp är skyddade, i representativa miljöer (exempelvis ängsmarker, skogsmiljöer, våtmarker). Detta är den nivå som forskningen säger behöver skyddas för att säkerställa livskraftiga och fungerande ekosystem. Det ska i första hand vara områden som hyser höga naturvärden och sociala värden.
- Den negativa utvecklingen för biologisk mångfald och förlusten av livsmiljöer har hejdat. Signifikant färre arter än idag är hotade.
- Flerbrukstänkande i skogs- och jordbruk är väl etablerat. Bevarande av naturvärden, sociala värden och kulturella värden (så som rekreation och friluftsliv) värderas lika högt som ekonomiska intressen.
- Hyggesfria metoder dominerar skogsbruket.
- Landskapsekologisk planering och grön infrastruktur är en integrerad del av förvaltning och planarbete.
- Ingen dikesrensning sker som dränerar torvmark. Onödiga diken proppas för att återskapa naturliga vattenförhållanden särskilt i skyddad skog.
- Skogsvårdslagen är inordnad under miljöbalken.
- Statliga Sveaskog har fått nya ägardirektiv och är en förebild för hållbart skogsbruk.
-

Planerat arbete under verksamhetsåret

- Medvetandegöra allmänheten, skapa opinion för hållbart brukande och markanvändning.
- Uppmärksamma och påverka specifika fall med naturvårdsintressen.
- Bidra till en mer nyanserad debatt kring användningen av biobränslen och begränsningar vad gäller uttag av skogsråvara och annan biomassa.
- Verka för att återskapa miljöer för pollinerande insekter, t.ex. vid vägkanter, åkerkanter och andra grönytor.
- Använda juridisk talerätt i väl valda fall.
- Samverka med andra aktörer såsom markägare, Skogsstyrelsen, Länsstyrelsen, Häradsmarken, LRF, Älvräddarna, m.fl.
- Stödja kretsarna i praktiskt naturvårdsarbete, så som skötsel av ängarna.

Klimat, energi och transporter

Vision

- Åtaganden inom Parisavtalet för att begränsa den globala uppvärmningen uppfylls.

Planerat arbete under verksamhetsåret

- Verka för övergång till mer spårburen trafik i och mellan tätorter.
- Verka för bättre cykelmöjligheter i tätorter och längs landsvägar.
- Verka för att den kommunala samhällsplaneringen tar ett helhetsperspektiv i styrningen av markanvändningen och främjar minskat behov av transporter.

Samhällsplanering och strandskydd

Vision

- Tätorterna är lagom täta med stadsdelar som har allsidiga funktioner; bostäder, service, arbetsplatser, kultur och rekreation.
- Lagom täthet med friytor vid bostäder, skolor mm. och en välplanerad grönstruktur med god tillgång på parker och natur.
- Gång- och cykeltrafik ges mer utrymme än biltrafik, särskilt i bostadsområden.
- Centrala tätorten har den service som inte har tillräckligt underlag i varje stadsdel.
- Externhandel har bara sällanköpsvaror och ingen centrumhandel eller dagligvaruhandel.
- Landsbygden ges tillgång till en större del av samhällsresurserna.

- Stränder och deras ekologiska funktioner värnas. Stränder exploateras mycket restriktivt och endast i så låg utsträckning att deras biologiska mångfald har gynnsam bevarandestatus.
- Stora delar av landets stränder är tillgängliga för allmänhetens rekreation.

Planerat arbete under verksamhetsåret

- Påverka Region Östergötland, Trafik- och samhällsbyggnadsnämnden, Länsstyrelsen och Trafikverket att utveckla en helhetssyn på landskapets värden och en hållbar förvaltning och infrastruktur.
- Påverka kommunernas planarbete och visa på positiva exempel, .
- Delta i samrådsgrupper; skog, klimat, energi, vindkraft mm.

Livsmedel och handla miljövänligt

Vision

- Andelen ekologiska livsmedel, textil-fibrer, kosmetika mm. har ökat avsevärt. Användning av bekämpningsmedel och andra miljö- och hälsoskadliga ämnen har minimerats.
- Medvetenheten kring överkonsumtion av prylar, kläder mm. har ökat och arbetet för att motverka detta har fått genomslag.
- Återanvändning och återvinning av material som textilier, plast och metall har ökat avsevärt.
- Användning av engångsprodukter av plast och papper har minskat kraftigt.
- Tryckt information på papper minskar och direktreklam på papper är förbjudet.
- Matsvinn i alla delar av livsmedelskedjan har minskat avsevärt.
- Miljö- och klimatsmarta livsmedel förespråkas och erbjuds i större utsträckning i alla offentliga kök.

Planerat arbete under verksamhetsåret

- Verka för att öka intresset för återbruk och återvinning.
- Stötta kretsarna i aktioner som t.ex. klädbytdagar eller aktioner för biologisk mångfald.
- Information till allmänheten för att stärka kundtrycket för mer hållbara produkter.
- Etablera en bra kommunikation med LRF och Småbrukarna.

Hav, vatten, stränder och fiske

Vision

- Kraftigt minskade utsläpp av plast till sjöar, vattendrag och hav. Den långsiktiga visionen är nollutsläpp.
- Vandringsvägar för fisk har återskapats i sådan utsträckning att känsliga arter åter har en gynnsam bevarandestatus och kan återkolonisera områden där de tidigare försvunnit.

Planerat arbete under verksamhetsåret

- Påverka kraftverksägare att återskapa fria vandringsvägar och lekvatten.
- Påverka alla situationer där plast når recipienter.

Hoten mot Vättern: skiffergas, gruvbrytning, skjutningar

Vision

- Vätterns vattenkvalitet försämras inte ytterligare utan förbättras.
- Fiskbestånden och övrig biologisk mångfald i Vättern har gynnsam bevarandestatus.
- Ingen gruvbrytning eller skiffergasutvinning pågår eller planeras som kan riskera vattenkvaliteten.

Planerat arbete under verksamhetsåret

- Fortsatt arbete för att minerallagen ska skrivas om så att exploitören redan i ansökan om provbrytning måste göra en komplett miljökonsekvensbeskrivning.
- Fortsätta det juridiska arbetet för att motverka gruvbrytning vid Norra Kärr.
- Hålla frågorna om miljöeffekter av provskjutningar i Vättern aktuella (bullerstörning, ekologiska effekter).

Kommunikation

Vision

- Information och nyheter finns lättillgängligt för medlemmar och allmänheten.

Planerat arbete under verksamhetsåret

- Kontinuerligt uppdatera hemsida och sociala medier för att sprida aktuell information till medlemmar och allmänhet.

- Genom god information via t.ex. sociala medier och e-post locka fler medlemmar till aktiviteter.

Agenda 2030 och Sveriges 16 miljömål

Vision

- Agendan är uppfylld 2030.
- Kommuner, andra offentliga aktörer och företag arbetar aktivt med att integrera agendans mål i sin verksamhet.

Planerat arbete under verksamhetsåret

- Sprida kunskap till alla kretsar i Östergötland.
- Påverka offentliga aktörer att utveckla tydligare strategier för sitt arbete med Agenda 2030 och miljömålen.
- Verka för att medvetandegöra allmänheten om begreppet Agenda 2030, miljömålen och deras innebörd.